Ч. 16 Пятниця 22 січня (3 лютого) 1899. Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(По закритю Ради державної. — Зміна кабінету в Болгариї)

Вже від давна було сподіване відрочене а навіть розвязане парляменту а в послідних днях ходила чутка, що стане ся то вже в як найкоротшім часі, але все-таки ніхто того не припускав, щоби то мало було стати ся вже ві второк. Говорено, що відбуде ся ще одно засіданє сеї пятниці і аж тогди рішить ся доля парляменту. Тимчасом она рішила ся скорше як того сподівали ся навіть добре поінформовані круги посольскі. Чи до так наглого рішеня спонукала правительство послідна ухвала палати послів в справі поліпшеня платні для служби державної, годі знати; але то факт, що відрочене парляменту настало досить несподівано і зробило велике враженє. Не дасть ся заперечити, що і згадана ухвала мусіла вплинути на правительство; она преці показала, що і та більшість яка стоїть за правительством, не завсігди есть певна і в деяких случаях може помогти лівици до тріумфу та пошкодити навіть найліпшим намірам правительства. Може легко бути, що правительство нїби пригадало собі звістну приповідку, лиш трохи змінену: З такою правицею добре їсти і пити, але цілувати ся з нею, — крий нас Боже! — ну та й відрочила парлямент, котрий, як то показала кільколітна практика, скорше готов до бурди і бійки як до роботи. А що тепер буде?

Відповідь на повисше питанє знаходимо по части в дописи „Руслана“, писаній з Відня ще перед відроченем парляменту, а в ній каже ся так: „В виду безжизненности парлямерту питає нині всякий, що буде в найблизшій будучині? Відповідь на се питане легка. На місце парляменту прийде §. 14. Параґраф сей полагодить угоду угорску, а побіч неї всякі наглі справи, що не обтяжують державного буджету. А відтак? Відтак або рішить ся правительство на **октройоване острійшого реґуляміну** і з таким реґуляміном буде **пробовати** пустити парлямент в рух, або скличе парлямент за якийсь час з старим реґуляміном на коротку сесию, щоби велїти єму вибрати **делеґацию**. Чи се стане ся в половині року або аж в осени, се байдужна річ. За той час мабуть будуть радити краєві сойми. Конституцийне житє перенесе ся на провінцию.

Słowo Polskie дістало знов з Відня таку телефонічну вість: Раду державну відрочено на час необмежений. Послідною причиною — вчерашна (вторкова) поражка більшости при голосованю над речинцем закона о платнї слуг державних. Нинї (в середу) відбуло ся засїданє екзекутивного комітету правиці, на котрім президент міністрів ґр. Тун заявив більше менше що слїдує: Відрочую парлямент на час необмежении, але не на дуже довго. До того часу може знайдуть ся дороги і способи, щоби зробити парлямент здібним до працї. Сойми краєві будуть мабуть скликані, але есть обава, щоби пристрасти політичні не пішли знов високо в гору, так, як то стало ся в парламенті. Будуть також пороблені заходи, щоби завести згоду национальну, але правительство не має на то великої надії. Правительство гадає, що знайдуть ся ще й инші средства ведучі до того. Та сама ґазета доносить дальше: Правиця розійшла ся нині серед дуже прикрого враженя. Завтра евентуально позавтру відбудуть ся ще засїданя поодиноких клюбів правиці. Єсть загальне переконанє, що правительство хотїло за всяку цїну видобути ся з клопотливої для него ситуациї і скористало з першої пагоди а була нею без сумніву вчерашна (вторкова) політична поражка. Всї знали, що вчерашне голосоване мало абсолютно політичне значінє, а мимотого бракувало дуже богато послів з правиці. Коло польске збере ся завтра. Положене для нас специяльно фатальне. Всякі вісти о дотепершних наших жаданях суть злі як що-до Шлеска, так і що-до всяких справ економічних. Справа стемпля ґазетного знаходить ся на найгіршій дорозі. Взагалї есть почутє, що весь дотеперішний напрям був хибний.

Криза в болгарскім кабінетї вже минула, але спосіб в який она залагоджена, есть все таки дуже характеристичний. До кабінету дістало ся аж чотирох Радославістів, між ними і сам Радославов, свого часу найбільший приятель Стамболова і найбільший опозицийник або й противник самого князя, а може ще більше лише що померщої княгинї. Крім Радославістів належать до кабінету люди, котрі доси не належали до нїякої партиї.

---

3)

ТРИ КОПАЛЬНИКИ ЗОЛОТА.

(З нїмецкого — А. Гентї'го.)

(Дальше).

По обіді прийшов Галькет знову а з ним і его товариші. Добили торгу, цїну купна відважили золотом і віддали властителям. Давні товариші Галькета пішли собі з копалень ще того самого вечера, а на другий день взяли ся нові властителі копальні разом з своїм новим товаришем Галькетом до роботи.

Оповістку в ґазеті виходячій в Сакраменто добачили й другі і незадовго розійшла ся між копальниками золота в цїлій околици чутка о нечуванім богатстві нїмецкого Біля, яке дістало ся єму в спадщині. Розпитували Сіма Гавлета, але той збував всїх кількома словами, а доктор також не хотів нїчого говорити.

Коли Біль незадовго вернув, всї дуже розчарували ся, особливо коли побачили, що Біль вернув в своїй червоній сорочці і в чоботах з холявами, та в широкім капелюсї, та ішов до роботи, як коли-б нїчо' не стало ся. Сподївали ся, що він верне в цилїндрі, може й в кариті чотирма кіньми, та буде гостити весь табор і обливати шампаном. Коли его хто розпитував, то він відповідав, що єму й труду шкода займати ся дальше сею справою, а їхати за тим до Німеччини єму й не при голові.

Лиш один чоловік умів его так підійти, що він з ним розбалакав ся, а тим був той, що держав банк в норі грачів. То він намовив був Біля відложити свою подорож до Сан Франціско, о чім Сім Гавлет розповідав свому товаришеви. Біль заносив значну часть свого зарібку до нори грачів, як то доктор вже наперед єму заповів і з часом познакомив ся добре з Саймондсом, котрий держав банк. Був то чоловік, як всї з его фаху, облестний. Він мусів мати для свого ремесла зелїзні нерви, бо нераз бувало, що пяні копальники, розлючені тим, що програли, добували револьверів і, як то в Америцї кажуть, носили его житє вічно в своїх руках. По словах: Ви ошукали! — роздавали ся завсїгди один, два вистріли; тогди якого раненого винесли і гра розпочинала ся на ново.

Саймондс мав не гіршу славу як всї инші люди з его кляси. Всї знали то, що він обманює, скоро лиш може; але що який десяток людий дивив ся єму на пальцї, то він уважав за відповідне бути честним. Ті, що по картярских норах держали банки, були звичайно своїм родом і своїм образованєм висші люди, як ті, з котрими они грали. Они стратили своє давне становище, бо може й самі стали ся жертвою хитрої гри; они були виключені з товариства яко загально звістні фальшиві грачі а тепер своєю неустрашимостию і своєю висшостию в грі уміли робити маєтки, доки куля якого зруйнованого копальника золота або шнурок лїнчового суду не зробив їм кінця.

Саймондс був досить люблений, він не скупив ся, і щадив не одного, котрий після закона сих диких сторін за якусь оскорбу або за вистріл, що хибив своєї цїли, повинен був наложити головою. Та й не одного поставив знов на ноги і охотно причиняв ся до складки на якогось із копальників, що занедужав на пропасницю, або для вдовиці по якімсь нещасливім. А все-таки мало було таких людий, котрих би так бояли ся, як его. Хоч він в деяких случаях був великодушним, то в деяких инших був знов безпощадним. Умів цїльно стріляти і в миг ока добував револьвер, так, що він на десять случаїв, девять разів перший стріляв. Пяного, що его оскорбив, він пощадив з погордою, але небезпечного забіяку, що був пострахом цїлого табора, а котрий може умисно зачіпав его, стріляв, не надумуючись довго.

Тим зробив собі не аби яку славу. Він сам був небезпечним чоловіком, але він увільняв табор від ще небезпечнїйших.

Біль Морштедт знав, що він чоловік небезпечний, та й не сумнівав ся, що він може бути і безсовістним. Але Саймондс був завсїгди чемним для него, бо знав, що Біль стояв висше як тота дика товпа. Одного разу по полудни стрітив він его і зачепив.

— Чи то правда, Білю, що люди о Вас говорять?

— Правда, але таки вже без памяти причиняють. Розходить ся о спадщину, але я не хочу о ній і чути; я би мусів вертати до Німеччини і там доказувати мого права, а то для мене за богато заходу.

— Ходіть Білю та випийте склянку шам — а то значило у него шампана. — Моя істория дуже подібна до Вашої; та й я би міг тепер

Новинки.

Львів дня 2-го лютого 1899.

— Заява пос. Ол. Барвіньского, голови „Слав.-христ.-народ. Союза“. Нинїшний „Руслан“ приніс слїдуючу заяву пос. Ол. Барвіньского: Недавно в Kurjer-i Lwowski-м а за ним і в „Галичанин-ї“ та в деяких инших часописях були подані вісти, будьто би рускі посли ради державної, члени „Славяньского, христ.-народн. Союза“ представили міністерству яко одинокі постуляти Русинів: 1) іменоване зятя одного з послів професором университету; 2) іменоване Преосьв. Епископа К. Чеховича митрополитом. Супротив того заявляю прилюдно, що анї рускі посли анї „Славяньский Союз“ таких постулятів не ставили і що вість ся подана в часописах абсолютно минає ся з правдою, а то поперше тому, позаяк в переговорах заступників „Слав. Союза“ з міністерством були вилучені всякі персональні справи, а по друге, що іменоване митрополита належить до виключних прав Корони і Апостольского Престола, отже тут виключена можність ставляня яких небудь постулятів. Се констатую в інтересї правди. З поважанєм *Олександер Барвіньский*, голова „Слав. христ.-народ. Союза“. — Відень 29 січня 1899.

— Ґімназиї в Галичинї. З кінцем року шкільного було 29 ґімназий правительственних і одна приватна (Єзуїтів в Хирові) з правом школи публичної. З тих 29 було в Кракові 3, у Львові 5, (з тих одна руска, одна нїмецка), в Перемишли 2, (одна руска, одна польска). Ґімназия в Коломиї пересобразовує ся на два заведеня, бо рівнорядні кляси мають виклади рускі і стоять під осібним зарядом. Осібний заряд в осібних відділах мають що незвичайно переповнені ґімназиї: сьв. Анни в Кракові, IV. ґімназия і ґімназия Франц-Йосифа у Львові. З початком року шкільного 1897/8 було записаних 16.441 учеників, о 898 більше, як попередного року. Найбільший приріст був в ґімназиї Франц-Йосифа (123), сьв. Анни в Кракові (115), на Подгуржу (93), в Стрию (72). В 5 ґімназиях у Львові було всїх учеників 3.365 в 40 клясах головних і 35 рівнорядних. Найбільше переповнена є ґімназия IV. у Львові; числить она 853 учеників, а именно 490 в клясах головних, а 363 в рівнорядних. Всїх кляс було в тій ґімназиї 18.— Ґімназия Франц-Йосифа має 810 учеників і 17 кляс. — Руска ґімназия має 522 учеників в 13 клясах, а нїмецка 402 учеників в 11 клясах. З ґімназий на провінциї найчисленнїйшою була в Ряшеві, було в нїй 807 учеників в 15 клясах. Ґімназия руска в Перемишли числила 382 учеників в 10 клясах. Після религії і обряду, було з кінцем року шк. 1897/8: учеників рим. кат. 8.865 (61%), гр. кат. 2.810 (19·3%), жидів 2.717 (18·7%). Найбільше гр. кат. учеників було в рускій ґімназиї у Львові, в такій ґімназиї в Перемишли, надто в ґімназиї в Коломиї (235), в Тернополи (220). Жидів було найбільше в Бродах (213), в нїмецкій ґімназиї у Львові (202). Після народности було: Поляків 11.484 (79·1%), Русинів 2.656 (18·29%), Нїмців 261 (2·48%). Сили учительскі в р. 1898 в ґімназиях складали ся: з 30 директорів, 47 катехитів, 397 професорів і учителів і 215 заступців учителів, разом 689. Найбільше сил учительских було в ґімназиї сьв. Анни в Кракові (40). Видатки звичайні, прелімінованї на рік 1888 на ґімназиї державні в Галичинї виносили 1,086.400 зр. В порівнаню з квотою, прелімінованою в цїлій Австриї в високости 4,879.000 зр., випадало на Галичину 22·2%. З оплати шкільної в р. 1897/8 зібрано в ґімназиях разом 180.880 зр. Учеників, що складали цїлу оплату, було 5.103, половину 9, увільнених від оплати 9.064. На прибори наукові зібрано 30.286 зр., а именно з такси вступної 9.794 зр. з цїлорічних датків від учеників 16.145 зр., решту з фонду наукового і з датків громадских. Середні школи для молодїжи жіночої суть приватні. — они з'орґанїзовані будьто яко ґімназияльні з пляном, зближеним до пляну наукового, обовязуючого в ґімназиях, будьто яко школи приготовляючі до висших шкіл ґімназияльних. Приватна ґімназия жіноча в Кракові мала дві кляси, відповідаючі клясам V. і VI. в ґімназиях мужеских. Сего року додано клясу приготовляючу. У Львові є таких приватних курсів приготовляючих два. На утворене подібних курсів позволено в Перемишли і Станиславові.

— Рух в товариствах. „Руска Бесїда“ в Самборі устроює в великій сали готелю народного дня 9-го лютого „вечерок з танцями“. Вступ по 1 зр. від особи, за білєт для трех осіб 2 зр., понад три особи 3 зр. Не одержавші запрошеня, можуть зголосити ся на адресу Товариства. — Члени-основателї ново-основаного товариства „Руске касино міщаньске в Сокали“ відбудуть дня 2-го лютого перші загальні конститууючі збори сего товариства з слїдуючою проґрамою: 1) Рано о 9-ій годинї богослужене. 2) В полудне о 12-ій годинї в домі ч. Федька Демчука збори з слїдуючим порядком дневним: а) вибір предсїдателя зборів, б) відчитане статута, в) впис членів, г) вибір голови товариства, е) внесеня членів. Після статута можуть бути членами товариства також і селяни з околиць Сокаля. — В Рожнятові завязує ся товариство „Руский Дім Народний“. Статут внесено вже до ц. к. Намістництва.

— З Підгаєць пишуть: Дня 28-го січня с. р. відбуло ся в поблизькій громадї Галич хороше торжество. Вислужені вояки відзначені памятковими медалями устроїли разом з радою громадскою в місцевій церкві торжественне богослужене за Є. В. Цїсаря, аби виявити свою вдячність і преданість для Монарха. Службу Божу відправив о. Ст. Новосад гр. кат. парох в Підгайцях при численно зібраних громадянах та представителях староства, уряду податкового і видїлу повітового. По богослуженю відспівано з великим одушевленєм гимн народний.

— Хліб, що важить 100 кільоґрамів. Минувшої недїлї відбуло ся в Чернівцях посьвячене радовецкого епіскопа Преосьв. Володимира Василя Репти з великою парадою. Посьвяченя довершив черновецкий митрополит Аркадий при асистї сербского епіскопа Мілаша. По полудни була у новопосьвяченого епіскопа депутация селян з радовецкого повіту в числї 100, подаючи хлїб та сіль. Замітне, що хлїб, що був вироблений в формі колача, важив не менше не більше як 100 кільоґрамів, значить ся 200 фунтів або 2 сотнарі.

— Читальня „Просьвіти“ в Буську сьвяткувала сеї недїлї соті роковини відродин руского письменьства, декламацийно-співочим вечерком. Читальня наша — пишуть звідтам — заходами єї голови, сотрудника о. Лиска, учителя п. Ваня, міщан пп. Семена Чучмана і Караськевича розвиває ся дуже гарно, числить уже до 150 членів, має мішаний хор і позичкову каву системи Райфайзена. На сьв. Николая читальня устроїла була в місцевій рускій школї сьв.-Николаївске представлене на дохід бідних дїтий, а тепер приготовляє ся до сьвяткованя смерти нашого Тараса Шевченка.

бути властителем красної посїлости в моїй вітчинї.

— То ще за рано запивати ся — відповів Біль — що найбільше то випю хиба ґроґу з яйцем. Той тутешний шампан то отруя!

— Як Ваша воля. Але коли я Вам можу в чім придати ся, то охотно. На дорогу звідси до Европи треба богато, а коли Вам треба тисяч долярів, то я Вам можу дати. Тут розходить ся о інтерес. Ви будете менї за то платити процент, але задля браку гроший годї Вам позбувати ся майна.

Дяковать Вам; у мене єсть досить на дорогу. Але я Вам вдячний за Ваше предложене.

— То інтерес! — відповів тамтой байдужно. — За то не потребуєте дякувати. Але коли зміните свій погляд, то скажіть менї.

Банкір пішов собі своєю дорогою, а Біль подивив ся здивований за ним. — Він то не але думав — сказав він сам до себе. — Він дивний собі чоловік і в Ню-Йорку лїпше для него місце, як тут в сих диких сторонах.

Поверховність Саймондса дїйстно мало годила ся до сего окруженя. Він як майже всї люди того рода убирав ся дуже старанно. Єго одїж була як найлїпшого крою і він один на цїлий табор носив білу сорочку, але брилянтів і тяжкого ланцушка від годинника не носив, як то люблять грачі. Він був такого росту як і Морштедт, але не такий плечистий і мав кілька разів нагоду показати свою незвичайну силу.

— Шкода того чоловіка! — подумав собі Біль.

По тій розмові були ще й другі. Случайно стрічали ся они частїйше і одного вечера, коли в сальонї — як то називано шинок — нїхто не грав, запросив его Саймондс до своєї комнати в готели. Говорили о байдужних річах; Саймондс приніс знамениті циґара і фляшку вина, якого Біль вже від многих лїт не пив. — Я би собі зруйнував нерви — сказав Саймондс — як би я пив ту отрую, яку тут продають.

Поволи зійшла знов бесїда на спадщину. — Я гадаю, що ви зле робите! Що Вас тут чекає? Працюєте рік за роком і нїчо' з того не маєте, жиєте тут гірше, як який робітник у Вас дома. Тепер, що правда, ще добре, Вам трийцять сїм або трийцять вісїм, зовсїм так як менї, але за десять лїт пожалуєте того, що самі зруйнували своє щасте. У мене то що иншого. Що-до гроший то я би міг тепер жити собі спокійно — але розуміє ся, до вітчини не можу вертати — додав він гірко. — Чоловік жиє таким житєм лиш тогди, коли має минувшість за собою. Але таки незадовго покину се житє, осяду де в полудневій Америцї, куплю собі маєтність і буду жити як честний Анґлієць, котрому домашний клїмат не виходить на здоровле.

Відтак стали говорити о чім иншім, але ще раз чи два рази зійшла бесїда знову на Більові погляди і Саймондс довідав ся поволи дещо більше о величинї майна і о деяких подрібностях що-до него.

* * *

В кілька місяців по гостинї Біля в Сан Франціско дістав він грубий лист від тамошного адвоката, в котрім знаходив ся короткий випис із завіщаня его брата. Той записав єму половину майна і в завіщеню знаходила ся заява помершого, що він то уважає за першу пайку свого брата. До завіщаня був ще приложений відпис листу Фридриха, котрий на кілька днів перед своєю смертию так писав:

„Любий Вільгельме!

Ти досить наволочив ся по сьвітї і пора би Тобі вертати домів, звідки не треба було в сьвіт пускати ся. Я Тебе вже не побачу, бо у мене хороба серця і лїкарі кажуть, що конець може кождого дня настати. Я розпитував найлїпших адвокатів, а они того погляду, що заказ дїлити ся з Тобою єсть важний лиш за мого житя і що мене нїчо не спиняє спадщину на Тебе здати. Я гадаю, що нашому батькови і на думку не прийшло, що Ти можеш мене пережити і мабуть він гадав, що о Тобі вже й чутки не буде. Та стало ся инакше! Ти жив нуждено і серед небезпечностий а мимо того все ще сильний і здоров; я жив собі спокійно у вигодах без жури, крім того одного страшного смутку, що менї померла моя жінка, і тепер коли вже приходить конець мого житя, можу направити ту кривду, яку Ти потерпів. Я записав Тобі половину майна і сама гадка, що ти вернеш назад, робить мене щасливим. Я вибрав собі тебе за опікуна для мого сина. Єму ще лиш дванайцять лїт і я хотів би, щоби Ти був єму батьком. Я гадаю, що коли вернеш, то ожениш ся і будеш щасливий; коли нї, то припускаю, що по твоїй смерти все єму припаде. На всякий случай прошу Тебе, вертай домів, задля хлопця і задля себе самого. То моя послїдна просьба і я маю надію, що ти єї сповниш. Ти був все добрим для мене і я переконаний, що Ти заступиш Ґуґови батька. Бог нехай Тебе благословить!

Твій люблячий Тебе брат

Фридрих“.

Крім того був ще приложений і лист від адвоката родини. Той писав, що він довідав ся від адвоката в Сан Франціско, що Біль явив ся у него і показав єму листи помершого пана Фридриха Морштедта. Внаслїдок того він посилає тут відпис завіщаня і листу та просить єго, щоби він безпроволочно вертав домів, де его присутности конче потреба. Адвокат додав ще, що має надію, що Біль коли верне, не

— **Село Медова** в бережаньскім повіті викупило до спілки з Каплинцями і Вимислівкою за 20.000 зр. 146 моргів землї від одного коршмаря, котрий від довгих лїт скуповував ту землю від поодиноких селян. Землю розпарцелювала громада в той спосіб, що навіть цілком беземельні селяни дістали по парцели, в наслїдок чого дуже підніс ся добробит селян. Треба знати, що громада Медова, що числить 65 нумерів, мала ледве 70 морґів землї, так що на один нумер припадало менше як $1\frac{1}{4}$ морґа. Головну заслугу у викупнї того ґрунту треба признати о. Чубатому, пароховн з Будилова, що помагав людям дїлом і радою.

— **З Тернополя пишуть:** Дна 29 с. м. відбув ся вечер в честь Івана Котляревского заходом руского ремісничого товариства „Віра". Вечер випав величаво. Саля „Сокола" була битком повна публики з усїх станів. Місцева інтелїґенция руска явила ся вся. Із замісцевих були між иншими оо. Цурковский з Настасова, Терешкевич з Воробіївки, Воляньский з Ходачкова і и. Проґраму виконали міщаньскі сили аматорскі дуже добре. „Прольоґ" віддеклямував п. Джус пов█жно і тронув глубоко цїлу публику. „Наталкою Полтавкою" всї любовали ся. Живий образ, укладу о. Вол. Герасимовича, був дуже удачний. Признане належить ся і музицї та капельмайстрови, котрий завдав собі богато труду. Імп: „Ще не вмерла Україна" відспівано двічи: по „Прольозї" і при відходї.

— **Пропав** ученик II. кл. ґімназиї академичної у Львові, син хлїбороба з Винник, Симеон Маґляс. Він одержав сьвідоцтво шкільне з лихою нотою, почім продав книжки і зник без вісти. Говорять, що виїхав зелїзницею, лише не знати, в котру сторону.

— **Незвичайна сила.** На дорозї під Варшавою провадило кількох людий великого бика. Случайно бик вирвав ся їм з рук і кинув ся на переходячу паню. Положене було дуже критичне і здавало ся, що прохожу не мине небезпечність. Але на щастє прибіг на поміч робітник Франц Кобуз, котрий зловив роз'ярену зьвірину за роги і задержав на місци. Бик мусів стояти в его руках безсильно, аж надбігли люди і звязали его посторонками. Кобуз оповідав, що зовсїм був певний своєї побіди — бояв ся лише, аби роги не потріскали в его руках.

— **Міжнародну виставу котів** отворено дня 10-го сїчня в Ню-Йорку. Виставлено 1.000 оказів з найріжнороднїйших країв. Найкрасшими є: King-Tab — кіт надісланий з Франциї, оцїнений на 1000 фунтів штерлїнґів і Black Agnes — надісланий з Голяндиї, а оцїнений на 100 фунтів штерлїнґів. На виставі находить ся також кітка Cervera що єї найдено по битві під Сантхаґо на пароходї Cristobal Colon.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 2 лютого. Нїмецка партия поступова ухвалила вчера вести борбу як доси та берегти прав Нїмцїв.

Відень 2 лютого. До Fremdenbl. доносять з Будапешту, що в нарадах компромісових настала застоя.

Берлин 2 лютого. Парлямент радив вчера в третім читаню над законом о знесеню видаленя Єзуїтів з Нїмеччини і ухвалив той закон.

Константинополь 2 лютого. Порта одержала успокоюючі вісти з Македониї. Мимо того правительство постановило збільшити там залоги войскові.

КОБЗАР. Вибір творів Тараса Шевченка для ужитку молодїжи. Цїна 1 зр. 20 кр. Під таким заголовком видало руске Товариство педаґоґічне книжку, котрої брак вже від давна відчував ся, а котрою можуть користувати ся не лиш молодїж шкільна, але всї, котрі хотять познакомити ся з житєм і творами нашого найпершого поета. Крім обширної житєписи і погляду на лїтературну дїяльність Т. Шевченка, котрий то вступ займає 78 сторін, додані ще до поодиноких поезий многі поясненя в нотках, котрі богато причиняють ся до зрозуміня поезий, їх краси і духа. Книжку сю можна дістати в рускім Товаристві педаґоґічнім у Львові, ул. Академічна, ч. 8.

буде мав нїяких трудностий поставити доказ, що він дїйстно Вільгельм Морштедт.

— Я гадаю, що менї треба буде поїхати — сказав Біль, прочитавши лист від свого брата яких три чи чотири рази.

— Мій брат зробив мене опікуном свого сина і конче мене взиває, так, що мушу на якийсь час поїхати. Я не гадаю, щоби я там лишив ся, буду держати ся того, що я собі давнїйше постановив: возьму собі кілька тисячів долярів а решти зречу ся. Я би там грав давну ролю яко властитель посїлости і я чув би ся лиш нещасливим. Вірте менї, що найдальше за шість місяцїв знову верну. Установлю для хлопця иншого опікуна, котрий буде міг лїпше подбати про его виховане, як я. Коли єму буде вісїмнайцять лїт, тогди придасть ся єму досьвідний приятель, що знає ся в сьвітї; тогди поїду до него та буду їздити з ним два або три роки по сьвітї, може приїду з ним і сюди на якийсь час, але до того ще далеко, поїду на кілька місяцїв, а відтак знов побачимо ся. Менї дуже не хоче ся, бо то для мене страшна мука, та годї, так мусить бути.

— Добре кажеш, Білю, то твій обовязок. Тут не богато зважають на обовязок, а то все таки красна виїмка, коли хтось робить то, що єму не конче до вподоби, лиш длятого, що він то уважає за свій обовязок. Нам буде дуже маркотно без тебе і вже тепер тїшимо ся, що ти прийдеш; а не прийдеш, то будемо знати, що ти не міг приїхати. Я знаю, що ти готов до того, але обставини бувають сильнїйші як люди.

Робота вела ся аж до кінця тиждня а відтак товариші дїлили ся тим золотом, що его добули. Добуток посилано що тиждня до банку в Сакраменто, бо розбої бували часто а осторожні люди задержували при собі лиш тілько золота, кілько їм конче було потреба. По оплаченю видатків призбирали они 520 унций.

— Кождий дістав $62\frac{1}{2}$ унций — сказав доктор. — Могло бути лїпше, але могло бути й гірше.

— Ну, то ще не зле, докторе — сказав Біль Морштедт — $62\frac{1}{2}$ унций, то значить около 5000 марок. Стане як-раз для мене на дорогу до Нїмеччини і назад.

— Розуміє ся, коли тобі не заберуть того всего в якій картярскій норі в Сакраменто.

О нї, докторе, я маю певну цїль перед собою.

Ще того самого вечера попращав ся Біль зі всїма знакомими в таборі і прийшов до свого шатра дуже непевним кроком аж пізним вечером, випивши на пращанє чарок без лїку. Сім Ґавлет, що з ним був пішов, вже на годину перед тим запив ся до безтямки так, що якийсь знакомий, котрий також ледви держав ся на ногах, мусів відвести его з „сальону" домів. Коли Біль на другий день пробудив ся, пригадував собі лиш як би крізь сон, що дїяло ся з ним попередного вечера. Пригадав собі, що було богато сварки і крику, але не знав на певно, чи хто стріляв чи нї. Пригадав собі також не зовсїм виразно, що був в комнатї Саймондса в готели, що пив шампан, та що розмавляв о своїй подорожи до Нїмеччини та про тамошних людий і тамошні відносини.

Звідки, до чорта, прийшло до того, що я о тім говорив? — спитав він себе самого. Але доктор перебив єму его думки.

— Коли хочеш захопити почтовий віз, то мусиш, Білю, квапити ся.

— Добре — сказав він і встав. — Скоро лиш упхаю голову у ведро студеної води, то зараз очуняю. Я бою ся лиш, чи я вчера не був зовсїм без памяти.

— Так, так, Білю! Я тебе ще нїколи таким пяним не видїв, але таке пращанє з цїлим табором то виїмка.... Гей, Сіме, вставай, Біль за чверть години вибирає ся в дорогу, снїданок готовий!

(Дальше буде).

Господарство, промисл і торговля.

Курс львівский.

Дня 1 лютого 1899.	платять	жадають
I. Акциї за штуку	зр. кр.	зр. кр.
Банку гіпот. гал. по 200 зр. . . .	378·—	388·—
Банку кред. гал. по 200 зр. . .	200·—	210·—
Зелїз. Львів-Чернів.-Яси	293·25	296·25
Акциї гарбарнї Ряшів	205·—	212·—
Акциї фабр. Липиньского в Сяноку.	258·—	265·—
II. Листи заставні за 100 зр.		
Банку гіпот. 4% корон	96.50	97·20
Банку гіпот. 5% преміов.	110·20	110·90
Банку гіпот. $4\frac{1}{2}\%$	100·00	100·70
$4\frac{1}{2}\%$ листи застав. Банку краєв.	101.00	101·70
4% листи застав. Банку краєв. .	98·—	98·70
Листи застав. Тов. кред. 4% . .	97·20	97·90
„ „ 4% льос. в 41 лїт.	97·20	97.90
„ „ 4% льос. в 56 лїт.	94·80	95·50
III. Облїґи за 100 зр.		
Пропінацийні гал.	97·70	98·40
Облїґи ком. Банку кр. 5% II ем.	102·25	—·—
„ „ „ „ $4\frac{1}{2}\%$	100·50	101·20
Зелїз. льокаль. „ 4% по 200 кор.	97·50	98·20
Позичка краєв. з 1873 по 6%	104·—	—·—
„ „ 4% по 200 кор.	97·50	98·20
„ м. Львова 4% по 200 кор.	94·20	94·90
IV. Льоси.		
Міста Кракова	26·30	28·00
Міста Станиславова	51·—	—·—
Австр. червон. хреста (Курс віденський)	20·—	20·50
Угорскі черв. хреста (Курс віденський)	11·20	12·00
Італ. черв. хреста (Курс віденський)	11·—	12·—
Архікн. Рудольфа (Курс віденський)	26·25	27·25
Базилїка (Курс віденський)	6·75	7·15
Joszif (Курс віденський)	3·70	4·40
Сербскі табакові (Курс віденський)	4·25	5·25
V. Монети.		
Дукат цїсарский	5·65	5·75
Рубель паперовий	1·27	1·28
100 марок нїмецких	58 30	59·25
Доляр америк.	2·40	2·50

Надіслане.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

TYGODNIK ILLUSTROWANY

З роком 1899-им розпочинаємо 40-ий рік істнованя нашого письма, хотячого і дальше бути приятелем кождого дому.

Завдяки моральній і материяльній підпорі суспільности, наш „Tygodnik", почавши від скромного початку, міг розширити ся і станути на рівній степени з подібними видавництвами цілої Європи.

По мисли засади; „Поводжене обовязує", старати ся будемо й дальше поступати наперед, аби бути першими в ряді ілюстрованих письм.

Почавши від 1-го січня 1899 року **розширяємо значно додаток повістий** „Tygodnika": кождий передплатник нашого письма, крім самого письма і дотеперішного додатку повістий, додаваного в аркушах і занимаючого найзнаменитші твори чужої літератури, **одержить**

без нїякої доплати

(ані за книжки, ані за їх пересилку)

12 томів письм

ГЕНР. СЄНКЕВИЧА.

Письма Сєнкевича вийдуть в новім, стараннім виданю, **виключно для передплатників** „Tygodnik-a illustrowan-ого" і обіймуть — винявши спопуляризовану вже трильоґію —

всї новелї, повісти, листи з подорожий,

одним словом: цїлий доробок лїтератский знаменитого писателя, котрий здобув вже славу і популярність в цїлім сьвітї.

Кождий том Бібліотеки **СЄНКЕВИЧА** обнимати буде що найменше **10 аркушів**, формату звичайної 8-ки, **на добрім папері і добрим друком.** Загальне число томів буде около 30, містячих в собі слідуючі твори Сєнкевича:

НОВЕЛЇ. Stary sługa. — Hania. — Szkice węglem. — Janko Muzykant. — Przez stepy. — Orso. — Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. — Komedya z pomyłek. — Za chlebem. — Latarnik.— Niewola tatarska.— Jamioł. — Bartek zwycięzca. — Ta trzecia. — Sachem.— Sielanka.— Walka byków w Hiszpanii. — Wspomnienia z Maripozy. — Z puszczy Białowieskiej. — Wycieczka do Aten.— Wyrok Zeusa. — Z wrażeń włoskich. — Organista z Ponikły. — U źródła. — Lux in tenebris lucet. — Bądź błogosławiona. — Pójdźmy za Nim.

ЛИСТИ З ПОДОРОЖИЙ по Америцї і Африцї. — Листи з Риму, Венеції і Парижа.

ЛИСТИ О ЗОЛІ.

ДРАМАТ. Na jedną kartę. — Czyja wina?

ПОВІСТИ. Bez dogmatu. — Rodzina Połanieckich. — Quo vadis, повість з часів Нерона.

Тим способом в протягу кількох лїт, кождий передплатник „Tygodnik-a illustrowan-ого", одержуючи річно звиж 120 аркушів найлїпших творів лїтератури польскої, стане властителем бібліотеки Сєнкевича, недоступної доси задля високої цїни для ширшого загалу читаючих.

Редактор: Др. ЙОСИФ ВОЛЬФ.

В слїдуючім роцї „Tygodnik" друковати буде одночасно **дві повісти ориґінальні,** именно, крім

„KRZYŻAKÓW" СЄНКЕВИЧА

зачнемо з Новим Роком 1899-им друк більшої повісти п. з.:

„ARGONAUCI" Елїзи Ожешкової, і

ПРУСА „TAM!..."

Посїдаємо також ориґінальну працю славного нинї заграницею писателя **Станїслава Пшибишевского,** котрий написав для нас по польски поему прозою п. з.: **„JASNE NOCE"** ілюстровану К. БРОНЕВСКИМ.

Крім того в части белетристичній маємо запевнене сотрудництво таких писателїв, як: **Bałucki Michał, Ks. Chełmicki Zygmunt, Gliński Kazimierz, Gomulicki Wiktor, Jankowski Czesław, Jeske-Choiński Teodor, Jordan, Konopnicka Marya, Lubowski Edward, Or-ot, Reymont Władysław, Marya Rodziewiczówna, Sewer, Szymański Ad., Tetmajer Kaz.** і і.

Також помістимо для нас написані три специяльні студиї: **„WSPÓŁCZEŚNI POECI POLSCY"** написав А. ЛЯНҐЕ. **„NOWA BELLETRYSTYKA POLSKA"** нап. А. ПОТОЦКИЙ. **„O KRYTYCE WSPÓŁCZESNEJ POLSKIEJ"** нап. Володисл. ЯБЛОНОВСКИЙ.

Посїдаємо також студию порівнавчу **Ігн. Матушевского:**

„Stanowisko Mickiewicza w literaturze powszechnej",

та працю Л. КОРОТИНЬСКОГО **„O TOMASZU ZANIE".**

Помістимо також незнані досп

LISTY ZYGMUNTA KRASINSKIEGO do Delfiny Potockiej (1839-1843),

з поясненями Раймунда Станїслава КАМІНЬСКОГО.

Знаний фільософ і знаток Плятона **п. В. Лютославский,** жертвував нам ориґінальну а дуже популярну розвідку п. з.:

„Istnienie duszy",

в котрій, на підставі науковій доводить, що в чоловіцї треба конче признати істнованє індивідуально-духового початку.

Дальші серії цікавої статї **Олександра Кравсгара**

„O DAWNYCH PAŁACACH WARSZAWSKICH",

з многими ілюстрациями, вже маємо, а крім того дуже інтересну річ **Г. Садовского** п. з.:

„ORDERY I OZNAKI HONOROWE DAWNEJ POLSKI".

В безплатнім додатку повістевім помістимо новий роман історичний звістного нинї угорского автора **Юлія Вернера** п. з.:

„Z POPIOŁÓW".

Красний той і занимаючий роман з часів угорских війн домових, перетолкувала для „Tygodnik-a" п. В. Ярошевска.

В ЧАСТИ ІЛЮСТРАЦИЙНІЙ подамо **репродукциї найзнаменитших малярів наших також і красками.**

Видавцї: ҐЕБЕТНЕР і ВОЛЬФ.

Передплату для ЛЬВОВА і ГАЛИЧИНИ принимає, числа оказові і проспекта даром висилає

Головна Аґенция і Експедиция „TYGODNIKA" у Львові

Пасаж Гавсмана ч. 9 і всї книгарнї і контори письм.

Передплата виносить з додатками і премією т. є. з 12 томами письм Сєнкевича:

У Львові: квартально: **3** зр. **60** кр., піврічно: **7** зр. 20 кр., річно: **14** зр. **40** кр.

В Галичинї з пересилкою почтовою: квартально: **3** зр. **75** кр., піврічно: **7** зр. **50** кр., річно: **15** зр.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).